

[A. C. Normann.]

hensyn til deres repræsentation i bestyrelsen, og jeg kunne udmærket tænke mig, at der her var en hel del områder, hvor også forslagsstillerne og jeg en dag kunne mødes i større forståelse, end tilfældet desværre er i dag.

Jeg har det indtryk, at alle partier her i salen, også forslagsstillerne parti, forstår aktieselskabsformens uhyre betydning såvel samfundsøkonomisk som for ejere og ansatte. Efterhånden som skattepolitikken og det økonomiske livs struktur har formindsket mulighederne for at samle meget store formuer på enkelte hænder, har vort erhvervsliv måttet bygge på sammenlægningen af flere menneskers sparemidler for overhovedet at kunne være med i konkurrencen og løfte de store opgaver. Det er en nødvendighed for os økonomisk at kunne følge med i den vældige koncentration, rationaliseringen medfører, og aktieselskabsformens adgang til for stadig flere at være medejere af produktionsapparatet er i sit væsen demokratisk, selvom det enkelte selskabs politik ikke altid er det. Derfor bør man heller ikke lægge aktieselskabsformen hindringer i vejen, hvor ikke væsentlige samfundsmæssige interesser gør det nødvendigt. En sådan nødvendighed er ikke påvist at foreligge for så vidtgående foranstaltninger, som der her er tale om.

Jeg for min part vil derfor gerne tilråde, at man ikke forhaster sig med at gennemføre dette lovforslag, men venter til næste samling, for at der kan blive tid til en grundig overvejelse af forslaget indhold.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Det ærede medlem hr. Niels Pedersen forespurgte, hvorledes man skulle kontrollere, at de bestemmelser, der her er tale om, blev overholdt. Efter min mening må det først og fremmest kontrolleres af bestyrelsen og revisorerne. Bestyrelsen og revisorerne må påse, at bestemmelserne overholdes, og i tilfælde af at disse bestemmelser ikke overholdes, må det principielt blive det offentlige, der har påtaleret. Regnskaberne skal indsendes til aktieselskabsregisteret, og fremgangsmåden vil formentlig blive den, at man fra registerets side i tilfælde af, at bestemmelserne ikke overholdes, giver selskaberne pålæg om, at de skal overholdes, og hvis det ikke sker, må politiet rejse tiltale.

Det ærede medlem hr. A. C. Normann beklagede, at jeg ikke havde opretholdt mit oprindelige standpunkt med hensyn til dette lovforslag. I den anledning vil jeg

gerne sige, at ved forhandlingerne i udvalget fik jeg et tydeligt indtryk af — det er muligt, at det er forkert —, at der var et stort flertal her i tinget for denne lovgivning, og under disse omstændigheder mente jeg det rigtigst at gøre et forsøg på at få forslaget ændret i praktisk og tydelig retning.

Det ærede medlem fremførte en række eksempler på konsekvenser, som ville være mindre heldige, og jeg kan i og for sig give det ærede medlem ret i, at de vil kunne forekomme. Jeg tror imidlertid, at det på dette område som i næsten alle livets forhold vil vise sig, at de legale interesser, der måtte være i at klare et eller andet problem, vil kunne klares om ikke på den måde, så på en anden måde, og at hindre, at de legale interesser bliver tilgodeset, er i hvert fald ikke hensigten med denne lovgivning.

(Kort bemærkning).

Rager: I anledning af at det ærede medlem hr. A. C. Normann var inde på, at jeg havde talt om, at når man lavede et aktieselskab, blev man fri for det personlige ansvar, og at jeg skulle have kombineret dette med lovforslaget, vil jeg sige, at det har jeg ikke. De lån, man tager, må man naturligvis have et personligt ansvar for, hvis man da ikke laver et aktieselskab til at tage lånet, for så svinder det også væk.

Så vil jeg gerne sige en anden ting. Den solstrålehistorie om direktøren med den meget lille gage og den gode tantième lyder jo udmærket, men hvis han, når man kan se, hvor stort overskuddet vil blive, begynder at tage tantièmen på forskud, så synes jeg ikke, det er så godt mere. Tantième er noget, der skal udbetales, ikke når man har set, hvordan forholdene ligger, men når regnskabet er afsluttet, når regnskabet er revideret og har været forelagt af bestyrelsen på en generalforsamling. Hvis direktøren skal have forskud på tantièmen, synes jeg, det er meget uheldigt; så er det godt, at vi får loven.

Niels Pedersen: Jeg vil gerne gøre det ærede medlem hr. A. C. Normann opmærksom på, at jeg ikke er forhippet på, at lovgivningsmagten skal gribe ind overfor erhvervslivet, men som jeg sagde før: når man tillader aktieselskabsformen og på den måde giver de erhvervsdrivende et privilegium, så må de også finde sig i, at der fastsættes visse regler for, hvorledes man må drive forretning under denne form.

De betragtninger, som det ærede medlem